

12 МАЙ 1992

П Р О Т О К О Л

ОТ ЗАСЕДАНИЕТО НА ДИРЕКЦИОННИЯ СЪВЕТ НА
НАРОДНИЯ ТЕАТЪР " ИВАН ВАЗОВ "

м.м.ч.ч. 4255
a_1992_004777

ПРИСЪСТВУВАЩИ : Васил Стефанов, Стефан Кашавелов, Мария Стефанова, Кирил Кавадарков, Александър Марков, Стоян Алексиев, Кирил Воденичаров, Красимир Спасов, инж. Георгиев, Любомир Петков, Антоанета Войникова, Михаил Петров, по-късно и Марин Янев

ВАСИЛ СТЕФАНОВ открива заседанието на Дирекционния съвет, припомняйки, че за 19 май е направена предварителна заявка в дневния ред по синдикалните проблеми на различните служби в театъра. Тогава би трябвало да докладват Стоян Алексиев по проблемите на актьорската труппа и Кирил Воденичаров с наблюденията си по заетостта на различните служби и ателиета в театъра. Директорът оповести, че на 19 май лично той може да не бъде в София поради заминаване за Балчик във връзка с проблеми на почивната база на театъра там.

~~Васил~~ Проф. Стефанов запознава Дирекционния съвет с дневния ред на заседанието, като към него предлага да се включат и допълнителни точки, ако има такива предложения.

За първа точка предлага информация за заетостта на творческия състав за периода от септември 1991 до април 1992 /8 работни месеци/ и акцентира, че тази информация е първа крачка към предстоящите разговори за формирането на заплатите, което предстои и ще се извърши при окончателното изясняване на отпуснатия бюджет на театъра.

Директорът отбелязва, че за информация за заетостта на техническия състав не се е готвил и няма готовност да говори днес по този въпрос.

За втора точка предлага на обсъждане въпроса при какви регламентирани условия да става отлагането на представления.

И трета точка - разни.

/Дневният ред се приема./

ВАСИЛ СТЕФАНОВ припомня, че преди няколко дни на премиерата на "Последния запис" е имал честта да посрещне като зрители на театъра вицепрезидента на страната г-жа Блага Димитрова и министърката на културата г-жа Елка Константинова. Използвал е малкото време, с което е разполагал преди спектакъла да размени няколко думи с г-жа Константинова, с молба - да ни извади от тягостната неизвестност: вече пет месеца театърът да е без оповестен бюджет. Разбира се, думите му са били едно пожелание да получи от нея някакви сведения, защото е ясно, че по всяка вероятност няма да

се даде на театъра, бюджет, съответстващ даже на 1991 година. Г-жа Константинова в кратките мигове, с които са разполагали, е успяла да каже на въпроса му за бюджета - "много малък" и с тези си думи е потвърдила резервираните му очаквания. Това е причината той днес да занимае дирекционния съвет с тази тема, която гложде съзнанието му - как ние при един неблагоприятен бюджет ще се справим с положението в театъра.

Театърът вече има опит и са водени разговори за принципите на формиране на актьорските заплати на базата на творческата извършена работа, което вече се е извършило през ноември 1991 и тогава е постигнато съгласие по тези въпроси.

Сега предстои при вече утвърдените и действащи принципи да се актуализират заплатите или по-скоро да се синхронизират с новите резултати.

Пристъпвайки към изпълнението на това вече оформено становище, Васил Стефанов се е принудил да начертае картината на резултатите за десетмесечната актьорска заетост през сезона - от 1 септември 1991 до 30 април 1992.

Васил Стефанов прочита списък на актьорите и техните заетости. Този списък той съжелява, че не е успял, но иска да ксерографира. Това е списък, с който няма защо да се хвалим, но дирекционният съвет трябва да се запознае с него, за да е наясно за ситуацията. Списъкът не е иерархичен, а е по азбучен ред и е разделен - мъже и жени.

/Мъжкият списък се води от Андрей Баташов с 9 изиграни представления и следват другите имена/.

При жените /списъкът се води от Адриана Андреева с нулево участие в представления/.

Мъжете актьори имат общо 301 участия в представления.

Жените имат 353 участия в представления. Трупата на Народния театър към момента е съставена от 19 мъже и 22 жени. Мъжете с връщането на Венелин Пехливанов от Испания стават 20.

МИХАИЛ ПЕТРОВ казва по повод списъка, че може би е допусната някаква грешка в участията на Маргаритка Карамитева, защото те са 9, а не 5.

АЛЕКСАНДЪР МАРКОВ потвърждава цифрата 9 за участията на Маргаритка Карамитева, защото толкова са представленията на "Черна комедия".

ВАСИЛ СТЕФАШОВ приема корекцията за 9 участия на Маргаритка Карамитева. Той обръща внимание на дирекционния съвет, че когато се обсъждат изнесените данни, които са една гола математика, трябва да се има предвид куп съображения. Едно от тези съображения е, че театърът и актьорската трупа са работили в условията на един ненормален сезон, лишени от основната си сцена, чиято завеса е вдигната едва преди две седмици. Към тези данни

не може да не се прибави и обстоятелството, че театърът е работил буквално наврян по къшетата. Създавайки или възстановявайки Втора камерна сцена театърът не е бил подготвен прецизно за откриването ѝ и се е наложило да се работи в некомфортни условия на работа.

Давайки тези сведения, Васил Стефанов споделя, че си е направил труда да изчисли каква е средноаритметическата стойност на актьорската заетост на трупата за изтеклите осем месеца и е установил, че средно на един актьор се падат по шестнайсет представления, т.е. всеки актьор в трупата средно излиза че е играл по две представления на месец. Тази цифра се получава в резултат на дележа на реализираните участия на общата актьорска бройка на трупата, в която обаче има редица актьори, които нито веднъж през тези осем месеца не стъпили на сцена. При направената справка се е оказало, че актьорите, които през последните осем месеца имат нулево участие в представления и при предишни периоди от дейността на театъра не са вземали участие в неговата продукция.

Разполагайки в ръка с горните изчисления, Васил Стефанов е полюбопитствувал какво би се получило, ако за всяко актьорско участие би се заплащало на всеки актьор, дори само стъпил на сцената, по 400 лева. Общата сума би възлязла на 216 000 лева. А за тези същите изтекли осем месеца театърът е изплатил за актьорски заплати сумата 600 000 лева. Това е почти три пъти повече.

В същото време един единствен актьор - Марин Лнев е изиграл над 50 представления, със сериозни участия, да не говорим за високото ниво на творческа реализация на тези роли, а на него театърът не е в състояние справедливо да заплати. Защото, ако се изчислява труда му по принципа за участие, той си е изработил 20 - 25 000 лева. Всички други актьори са получавали средно по 1000 лева само за виход. Изключенията са малко.

МИХАИЛ ПЕТРОВ се шегува, че най-обича да си е от изключенията.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ анализира състоянието при заетостта на жените и отбелязва, че Жана Жараиванова и Жоржета Чакърва са допустимо най-близо до нормата. Останалите в болшинство са далече под тази норма. Директорът споделя, че му е известно, че в трупата е имало брожение сред някои колеги на тема начина на заплащане хонорар или заплата в случая със спектакъла "Лоренцачо". Едва ли не че са одетени щатните артисти, за сметка на хонорарите на гастролъорите. Направената по-горе сводка показва, че основната част от състава получава заплата по 1000 лева за виход и сега реално в театъра средната месечна актьорска заплата е 2000 лева. Тези груби факти трябва да се знаят, за да

си спестим заблудата, че актьорите работещи на хонорар са по-добре заплатени от актьорите на заплата. Подобно твърдение просто не е верно.

Очевиден е изводът, че при гарантираността и блага^{та}, които дава системата на заплащане на щатна труппа, театърът е принуден за издръжката на художествената си дейност да плаща много повече, отколкото същата художествена дейност би му коствала при друга система на заплащане.

Проблемът има разбира се и друг аспект - при обективните условия на работа през настоящия сезон, възможностите на актьорския състав не са оползотворени по най-добрия начин и това не може да не води до творческа и социална неудовлетвореност.

Проблемът с актьорската заетост не е нов, не е от този само сезон, въпреки проблемите специфични за него - за сезона, това е достатъчно стар рецидив и идва от принципите на организация изобщо на театралното творчество. Не е далеч от ума и извода, че актьорската заетост е зависима и от факта дали правим многолюдни и масови постановки или съобразяваме репертоара си с творческите си потребности, с премислена художествена политика на театъра, и ако само с нея се съобразяваме - не можем да не видим че числеността на трупата не е рационална и хармонизирането ѝ и оптималността ѝ няма.

Споделя, че лично той няма причини да крие от състава тези разсъждения, които от една-две седмици го занимават. А това са разсъждения, които подтискат. Съзнавайки ситуацията, а тя никак не е благоприятна, не може да не се прецени, че театърът в това отношение е продължил да се движи по инерция, от която предполага, че ще бъде принуден рано или късно да излезе в новата икономическа ситуация. Но може ли досегашната инерция на създадената вече като рецидив ситуация да продължи и как ще продължи АКО театърът получи бюджет наполовината на това, което е получавал досега, а ако е под тази половина - това вече ще бъде малка или съвсем не малка катастрофа.

Директорът счита, че с тези проблеми е бил длъжен да запознае Дирекционния съвет още повече, че все по-малко време остава за колектива на театъра да си затваряме очите пред реалността.

Ако се премине към същите проблеми в другата част на театралния колектив - там има 200 членен технически състав. Там картината заслужава да бъде обсъждана отделно и зацъбчено - нещо, което днес не се наема да направи.

Но не може да не обърне внимание, че за 4 месеца - от септември до декември на двете малки сцени сме имали 53

представления. 53 вечери техническите служби са били заети с провеждането на представления. От 80 работни дни са реализирали 53 представления, при 27 работни дни за месец. Излиза че за горния период тези служби един месец и една седмица не са се явявали на работа, но са получавали заплата.

САШО МАРКОВ - възразява, че не е така, защото са имали вечерни репетиции през този период.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ подчертава, че той изнася едни предварителни сведения, които предстои точно да се анализират и попълнят с всички възможни данни. Но докато при актьорите и режисьорите заетостта е безспорна и категорична - в ~~стелиетата~~ ^{стелиетата} тя е едно към неизвестност. Не може обаче да се оспори извода, че за четиримесечния период е характерна голяма степен на незаетост на техническия състав. Сценичното обслужване на двете камерни сцени се е извършвало от 200 члена на техническия състав, по 100 на всяка малка сцена и цялата тази човешка грамада реално нищо не е правила. Така поставен въпросът не може да не звучи страшно и да не се види, че заплащането на този "труд" също е страшно много пари.

Задължение на ръководителя на такъв колектив е да направи прецизен анализ на дейността на грамадна работна сила, да прецени каква е рационалната бройка на колектива, каква е оптималната организация на техническия труд, което от своя страна ще гарантира най-изгодната оптимална заетост на всеки, който трябва по достойнство и да се заплаща.

Проблемите на тази втора част от театралния колектив предстои да бъдат подробно обсъждани по отделни служби. Но още отсега, при това предварително поставяне на проблемите, той би искал да наведе Дирекционния съвет в една верна посока на разсъждения, да не си затваря очите пред реалните факти. На базата на тези факти - уточнени и прецизирани, ще бъде извършен и икономически анализ за формирането на фонд работна заплата. Съжалява, но ще се наложи да се извършат корекции в заплатите на онази част, която е доказано незаета и тези корекции не могат да не засегнат периода - септември - декември.

Напълно е съгласен с разсъжденията на колегите, че ^{заплата} ~~актьорите~~ ^{актьорите} с над 30 представления не може да бъде с 200 лева по-голяма от заплатата на актьор, който не играе. По дълбоко негово убеждение актьорската заплата не може да се базира само на гола аритметика, защото зависи всеки какво и как го играе, но в същото време не може и да се пренебрегва аритметиката. Не може да не си стъпил изобщо на сцената и да получава с 1/4 по-малко от човек, който активно играе. Разбира се в направената сводка, не са отчетени репетициите, предстоящата премиера също ще влезе в аритметиката. Сега очертава само ~~разбирането~~

ЛЮБОМИР ПЕТКОВ говори по проблемите на заетостта на техническия състав и обръща внимание, че в дните, когато не е имало представления на Камерните сцени е имало вечерни репетиции на "Лоренцачо" и "Страхотни момичета". В същото време състава на сценичната група е намалена наполовина - сцената се обслужва от 5 човека. Единствено те, тези петима, в камерния си състав са обслужвали вечерните представления и даже за този период са инкасирали наказания. Напомня че в тези месеци театърът е работил при петдневен ~~седмичен~~ режим на седмица, а на практика заетостта е била шест дена и шестият ден е редно да се компенсира. В тази връзка сам имали очакването, че бюджетът няма да дойде скоро, но до месец май само в сценичната група е намален състав, в намален състав хората извършват двойно по-голям обем работа, защото обемът на работа не е съкратен, а парите за пълния обем на извършената работа изтекоха безвъзвратно.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ днес не е въоръжен с необходимите подробности но ще бъде извършен точен анализ на заетостта на техническия състав като реална заетост по месеци и даже по човекодни.

АЛЕКСАНДЪР МАРКОВ напомня в тази връзка, при подготовката на подобен анализ да се има предвид, че техническия състав на Народния театър е обслужвал и представленията на "Сфумато" - ЧН.С. " и "Джендем хан", и че освен представления на наша сцена те имаха и репетиции, които съставят на театъра обслужване.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ разполага в момента с данни, че от първите месеци на календарната година "Сфумато" са играли 24 представления, няма пред себе си сведението за първите месеци на сезона колко спектакли са изиграли, но всичко ще бъде включено в бъдещия анализ.

АЛЕКСАНДЪР МАРКОВ твърди, че освен директно обслужващите сцената в театъра има и редица служби и жора, които трудът им се изчислява по други изисквания и нормативи. Говори за хората обслужващи сградата, в състояние, което и дава възможността да бъде работоспособна и не може да не се оцени, че техният труд е гарантирал работоспособността на самия театър.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ моли да не се говори по синдикален принцип и наизуст, защото той разполага в ръка и сега с редица сведения, но не би искал днес да се води този подробен и необходим разговор

АЛЕКСАНДЪР МАРКОВ разбира директора, че днес им дава само темата за размисъл.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ не иска мимоходом да засяга и друга болна тема - за допълнителните материални стимули, които част от техн. състав има негласно. Един актьор играе или не играе. Но има хора в техн. състав за които просто е недоказуемо участието в процеса на театралната продукция. Този човек/техн. работник/ идва на работа

7
престоява в театъра по⁷ презумция, че работи осем часа и половина, но и господ не знае с какво се занимава, защото има достатъчно данни за реализирана частна практика. В театъра има неуловимост и недоказуемост за оползотворен човешки труд в едната част, докато актьорския труд е уловим. Това създава жестока неравнопоставеност между актьорския състав, който е театърът и другите, които скрито го обслужват. Необходимо е скритото да излезе наяве. Утре директорът има среща с техническите ръководители. Темата на срещата е, че предстоящата премиера е под заплахата да не бъде реализирана поради причини, свързани с техническите служби.

МИХАИЛ ПЕТРОВ се вметва с две поискани изречения, които желае да сподели. По проблем важен за него. Важно е в театъра какво се играе и още по-важно е как се играе. Художественото равнище на представленията на Народния театър е задължително. Играл е напоследък в две представления, които са срамни за един национален театър, който принадлежи към три от водещите културни институти на държавата. Става въпрос за "Комедия от грешки" и на заседанието има и други колеги, които участвуват и биха го подкрепили. Това, което става на сцената е страшно. Другото представление за което става дума е "Черна комедия" и ако не предстои след някой и друг ден 200-тото представление самият той с чиста съвест би предложил на Дирекционния съвет да се свали. Той лично ще има срещи с колегите си, но моли и директорът да направи необходимото с авторитета си - представлението трябва да се стегне.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ пита за какво става дума, не е в течение на случая.

МИХАИЛ ПЕТРОВ не желае да назове името на колегата, заради когото представленията безобразно протичат и който се явява на сцената без да да си казва текста. Исква потвърждение от Стоян Алексиев.

СТОЯН АЛЕКСИЕВ признава, че е точно така, безобразно протичат спектаклите.

МИХАИЛ ПЕТРОВ пита ръководството дали има хора, които да проследят как протичат следващите три представления. Народният театър естествено не е детска градина, за да се иска педагогически контрол, но да не се лъжем, че моралът на хората, не е на еднакво високо равнище. Днес, когато се борим за всеки човек в залата, за всеки зрител, не можем да си позволим подчиталищно равнище. Трябва да се уважава човека платил 10 лева, за да не му се поднася некачествена стока.

КРАСИМИР СПАСОВ въвеждането на дежурства е най-бесното нещо. Исква да постави въпроса другояче. Дежурният установява че артистът "х" не спазва професионалните си задължения - най-малкото не казва текста на ролята. Факт, установен от мен категорично за един спектакъл - еди коя си вечер. Може ли ръководителят или режисьорът

да го освободи, има ли това право и по силата на какво ще иска уволнението му, след като действащият кодекс го брани. МИХАИЛ ПЕТРОВ счита, че такъв колега може да се глоби.

КИРИЛ КАВАДАРКОВ се обажда, че ако един фрезист счупи машината е материално отговорен и я плаща.

МИХАИЛ ПЕТРОВ - 5000 лева глоба.

КРАСИМИР СПАСОВ предлага да се подготвят новите договори - гражданските договори и тогава нещата ще идат по местата си.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ разбира болката, която изплаква Михаил Петров от явление, което трябва да намери санкция и да бъде пресечено. Ако театърът е на граждански договор подобни проблеми лесно се решават. Днес, при сега действащият кодекс и нормативна система - това не е просто. Ето, в театъра има актьори, които не са стъпили на сцената и театърът не разполага с механизми, за да се освободи от тях. Това разбира се съвсем не значи да не се констатира недобросъвестното отношение към професионалните задължения, но лишени от механизма за тяхното санкциониране засега ще вдигаме безпомощно рамене. Да се надяваме не за дълго.

СТОЯН АЛЕКСИЕВ поставя въпроса, че когато става дума за актьорска заетост би искал да се поговори и за колегите на договор.

През настоящия театрален сезон единствено Народния театър разтвори вратите си за колеги от другите театри. Лично той е подръжник на възможността режисьорите да могат да канят актьори за дадени роли. Но в случая, през сезона, другите театри затвориха вратите си за артисти извън техния колектив. Лично той се е сблъскал с два случая на категоричен отказ да влиза актьор от друг театър на дадена столична сцена. Не може да не признае, че в това отношение актьорите от Народния театър не са облагодетелствувани. При преценката за актьорската заетост може би трябва да се има и предвид факта, че редица актьори бяха заети с репетиции на "Гладуваният си отива" и че не по тяхна вина представлението не е реализирано - просто го няма. Иначе изнесените данни от директора за периода от септември насам са ужасни.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ обръща внимание, че актьорите, които са гостували на сцената на театъра са започнали да получават хонорар чак след като е имало реализирани представления. За репетиции на тях не им е заплатен нито лев и затова може да се абстрахираме от репетициите. Знае че проблемът за гастролъорите отеква болезнено в нашия театър още с идването на Краси Доков в "Комедия от грешки" на гастрол. Лично той като директор на никого от актьорите не е забранил да гастролират в други театри.

Верно е че се е получила неравнопоставеност след като вратите на другите театри са залостени. Може би в това отношение сме изпреварили останалите, но да не се лъжем, че резултатите, които днес имаме са възможни и биха се реализирали ако не бяха поканени гастролъори. В продължение на две-три седмици са прехвърляни възможностите за разпределение на пиесите със състава само на Народния театър. Но в трупата има актьорски липси и по бая и по възраст.

МИХАИЛ ПЕТРОВ прави допълнение по тази тема. Трагедията на Народния театър не е в бройката на актьорската трупа, тя не е голяма. А в това, че непрекъснато се сблъскваме с небалансираността на трупата. Ако трупата е с подбран баланс, всяко разпределение ще се направи.

БАСИЛ СТЕФАНОВ се съгласява - Верно е.

СТОЯН АЛЕКСИЕВ разказва, че вчера е отсъствувал, бил е във Варна. Силно впечатление му е направила реплика на проф. Мандаджиев за положението на театъра в Разград. Колегите от Разград играят един път в месеца, за повече представления просто няма публика. Какъв е смисълът държавата да издържа институти като Разградския театър, където просто няма условия за театрално производство. Явно е че Министерството на културата трябва да направи нещо - да откаже да бъдат издържани на гърба на държавата ненужни дейности. Да не си затваряме очите - ще се срещне със съпротивата на синдикатите.

БАСИЛ СТЕФАНОВ не завижда на Стоян Алексиев като синдикалист, защото е честен човек. /Смях/

СТОЯН АЛЕКСИЕВ се е съгласил да оглави синдиката в Народния театър, но всичко трябва да е честно. Знае, че бюджетът ще слиза рязко надолу в същото време знае, че творчество без пари не се прави. От сцената винаги си личи, че едно произведение е бедно. Слушайки днес изнесената математика му е било и мъчно, защото артистът трябва да има самочувствие от работата си, и от парите, които получава за труда си, и от начина на живот, който води. Никога не трябва да забравяме, че зад цифрите стоят конкретни хора и цифрите не трябва да ни пречат да виждаме човека. Актьорът трябва да има мотивация за труда си, така както и човека, който обслужва сценичния кръг.

КРАСИМИР СПАСОВ счита, че няма защо да си затваряме очите, че до една година, колкото и голям процент държавна собственост да се запази в областта на театъра, той допуска, че половината театри в София и страната ще бъдат закрити. Националният театър в този смисъл не е застрашен, никой няма да посегне на статуса му, но и да не се лъжем - бюджетът на Народния театър

няма да бъде този, който досега е получавал. Бюджетът ще бъде малък. С направения днес анализ ние днес направихме една малка крачка напред с оглед националният театър да влезе в оптималния си състав - творчески, административен, технически, за да може да се вмести в бюджета си. Днешният анализ говори само за крепящата необходимост театърът да влезе в оптималния си състав. От социалното разпределение, което не съответствува на това кой колко е играл и какво и как трябва да се премине на заплати според труда и качеството. Ако това е невъзможно за нас, при принципите на новите условия, театърът бързо ще се разпадне. Къде в другата система има абсурди като нашите - не работи, а получава заплата.

Силно тревожни цифри са аномалиите в състава - 19 мъже на 22 жени. Опонира на г-н Петров, че трупата от 42 души е нормална цифра. Ако искаме да сме адекватни на новите условия, да влезем в новия бюджет, ако искаме мотивация на собствения си труд това значи друг начин на живот в театъра. Иначе лично той няма да е в състояние да реализира Шекспировата си постановка.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ счита, че ~~е~~ недопустима и мисълта за това.

КРАСИМИР СПАСОВ счита, че за коментирания случай на незнаене на текст в трудовия договор трябва да има нарочна клауза и човекът, нарушил тази клауза си отива безапелационно, а не цял театър да си къса нервите с него и синдикатите да го бранят.

СТОЯН АЛЕКСИЕВ подчертава, че за такъв човек никой няма да каже дума в защита.

КРАСИМИР СПАСОВ Никой няма да ни разреши до една година един национален театър с 200 си души технически персонал да седи и да се мотка на двете си камерни сцени. Мотивация по тази система на труд и заплащане вече не може да има. Нека не забравяме, че днес не Министерството на културата, а ние извършваме този анализ. Ние сме тези, които трябва да изчислим колко души трябва да има на театъра, кои не ни трябва.

СТОЯН АЛЕКСИЕВ счита, че все едно бройката осем души гастролъори е голяма за един сезон и за трупата на театъра, независимо от това какви неща ще стават.

КРАСИМИР СПАСОВ отговаря, че трябва да се прави репертоар, ~~и~~ да продължават да получават заплати при завареното положение, но не завареното положение на щатните заплати да диктува и репертоара на театъра. Ако ние не направим нещо в тази посока, други ще го проведат насила до една година - и ще се стигне до разпореждания и декрети. В театъра трябва да идват да играят хора, които публиката да може да ги гледа, да участвуват артисти, които могат наистина много и които публиката иска да гледа. Може да стане така, че

11
че и моите представления публиката да не иска да гледа - това значи просто, че трябва да си вървя. Реформата в театъра е назряла необходимост, защото иначе можем да получим още по-лоша картина.

ЛЮБОМИР ПЕТКОВ счита, че колкото по-скоро се проведе реформата в театъра, толкова по-добре, още повече че ~~кж~~ се очаква идването на малък бюджет.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ пояснява, че Министерството на културата може и трябва да подsigури някакви финанси за театъра. Това за което е чул да се говори - за 4 милиона, е половината от необходимия досега бюджет. Сигурно ще можем да се справим, но работата е там, че продължаваме да се блъскаме с нормативни изисквания, които закрепостяват стария начин на разпределение на богатата. Не можем да уволним "х", брани го кодекса, бранят го синдикатите и ние се изправяме като пред стена. Аз съм един от тези, които отдавна говорят, че съм в този театър, за да обслужват художествено-творческата работа и си имам мястото и в същото време имам съзнанието, че все не можем да подходим и да започнем разговор по прецизирането на онази бройка художествено-технически и художествено-творчески състав, която да е една нормална бройка, ~~коя~~ ^{да}ваща възможност за правилно функциониране на театъра. Дали ще правим репертоар, който да гарантира заетостта на тези 45 души или ще правим категорична художествена политика, това е което ни каза директорът. Воденичаров не знае доколко Стоян Алексиев ще бъде готов с исканията на колектива, но е крайно време да се отворят вените. Тези 200 души обслужват 40. По пет души персонално се пада на човек. На базата на този контраст разбира се, че може да се вземе становище, да не се лъжем - ще бъде оспорвано. Но когато сме стигнали до бройката, трябва да се знае колко енергетици трябва на театъра - няма нормативни документи. ~~АЛЕКСАНДЪР МАРКОВ~~

АЛЕКСАНДЪР МАРКОВ съобщава, че енергитиците са пет души и че държавна комисия трябва да определи бройката със заповед на Министерство на културата.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ го е страх да не стане така, че ще има гарантирани пет бройки за енергетици, които да гарантират електрозахранването на сградата и тази бройка да е гарантирана, а това да е за сметка на негарантирания актьорски труд.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ счита, че разговорът е на тема щекотлива. Той е споделил днес част от свои наблюдения и анализи по определен повод. Актьорският състав възлиза на 41 човека, към който се прибавя и върналия се от Испания Венелин Пехливанов, но не може да не прави впечатление, че от този състав 11 души нищо не са правили

13
театър сред големите творци на съсловието. Счита, че художествената политика на покани към големи имена трябва да се поддържа в рамките на три-четири гастрол на сезон. ~~Иначе няма да има~~ Тревогата, че хората, поканени на гастрол, ще изместят творци на театъра, се оказаха напразни. Тези 11 души от актьорската трупa, които останаха без работа през сезона, и без идването на гастролъорите, пак щяха да не влязат в работа и това е големият проблем за театъра.

Васил Стефанов предлага, ако няма други становища и мнения по изнесената информация, защото лично той засега няма какво повече да каже по въпроса, да се премине към точка втора от дневния ред - за условията, при които ще става отлагането на представления.

Той споделя, че на последната премиера на Народния театър е бил един арменец от Аржентина, български арменец, собственик на театър. Той е собственик на театрална сграда и се занимава с театрално мениджърство. На масата, след представлението, е станало дума и за отлагането на представления, при какви условия става и как постъпва той в неговия опит и дейност. Васил Стефанов не може да опише очудването на госта си. В Аржентина имало специален закон, че ако е продаден дори само един билет за представлението и собственикът на този билет седне в залата, театърът е длъжен да реализира представлението, така както сериозните авиокомпаниии са длъжни да реализират курса София - Рио де Жанейро дори ако на борда на самолета пътува един единствен пътник. Когато и в България се приеме подобен закон, този въпрос от само себе си ще отпадне, но едва ли скоро ще стане това в днешната ситуация. Предлага го на обсъждане, за да се стигне общо до разумно решение, до автоматизъм в поведението на театъра кога и при какви обстоятелства се отменя представление.

КИРИЛ КАБАДАРКОВ смята, че въпросът има и обратна, морална страна. В действителност заплатите ни не са обвързани с реализираните представления. Той припомня, че старите артисти са изпитвали ужас, че може да се върне публика от театъра. В миналото имаше нормална практика - артистите да заместват, да учат експромтом текст, дори пиян, но артистът беше длъжен да излезе. Знаем достатъчно курioзи за актьорско-суфлърски тандеми в екстрени ситуации, даже за излизане на сцената с книга в ръка. Защото падне ли представлението - няма заплата. А сега - падне-не падне, заплата си върви. Заплатата наистина трябва да се обвърже с представленията, защото сега актьорът не се чувства виновен

за отмененото представление и е със самочувствието на деца в свободен час. Е, ако не всички, то това е истина за голяма част. На базата на бройката представления, обема на ролята, разбира се - реализацията, актьорът ще е обвързан. Заплатата, това, каква е, ще кара всички да бъдат по-строги и към себе си и към колегата.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ вметва, че ако за някои от артистите може и да е ученическа радост от несъстоялия се час - така се възприема падането на представления, макар и не от всички, за сценичните работници и обслужващия персонал падането на представлението се посреща с гняв. Повдига се въпроса - защо строихме, не можеше ли по-рано да се вземе решението за падането на представлението. Очевидно е, че променените икономически условия полека-лека ще ни изпълват с ясното съзнание, че в театъра вечер си вадим хляба и че тази вечер, като всяка вечер, представлението трябва да се състои. На мен за това ми плащат. Ако се изпълним с тази проста мисъл за зависимостта ни от представлението, тя ще вгори радостта от падането и отлагането му вече ще се възприема като малка трагедия. Тогава ще правим всичко възможно това да не се случва. Днес е дошла непредвидено вестта, че Сава Хашъмов постъпва по спешност в болница, а утре за "Комедия от грешки" има продадени значително повече билети, отколкото друг път. Ако свалям представлението, при кризата за публика, която изживяваме, и тази публика, която е купила билети ще се отнася към нас като към институция, която не спазва склучения с нея договор. Билетът е форма на договор. Ние го нарушаваме, в случая заболяването на Сава Хашъмов предрешава нещата.

МИХАИЛ ПЕТРОВ е знаел, че над 300 души вече са си купили билети за "Комедия от грешки". 300 души в сегашната ситуация са страшно много публика. Не може да разбере отношението на някои колеги, които пред по-малко публика не искат да играят "твоего" представление. Тази логика му е дълбоко чужда, но лично той се е сблъсквал с позицията - защо ще играя "твоего" представление пред 150 човека, не си заслужава.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ репликира, че едно е да се играе пред 150, ако нямаш съзнанието, че от играта ти и пред пълна зала могат да излязат 150 души от публиката. Просто 150 човека си тръгват, това също е оценка. А друго е да играеш пред 150 така, че да те аплодират искрено и на следващата вечер тези 150 ще доведат в залата по-не още толкова с най-ценната и скъпа реклама за един театър - идете и вижте!

АНТОАНЕТА ВОЙНИКОВА предлага да се помисли кое все пак е по-малката загуба: да се играе пред полупразен салон или да се сваля

представлението. Тя лично мисли, че едно свалено представление се отразява пагубно на целия седмичен афиш.

МИХАИЛ ПЕТРОВ предлага представленията да не се отменят заради липса на публика. Що се отнася до "Комедия от грешки" утре вечер той предлага да се смени с едно от новите заглавия, с "Американски бизон", например, ако Красимир Спасов е съгласен. Това е ново представление, от закупилите билети публика надали ще има и десетина души, които да са го гледали.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ счита, че дори и при подобна замяна, най-изгодната за публиката, се консумира едно - неустойката е за сметка на театъра.

МИХАИЛ ПЕТРОВ премисля, че от двата възможни варианта, замяната на представлението е по-малкото зло. Публиката в случая е коректна и идва в театъра при нелеките условия на живот, с които всички се сблъскваме, ситуация, която изисква преди всичко физическо опцеляване, значи и театърът - е, - живи хора сме, всичко се случва, но каквото и да се случва, трябва да бъде максимално коректен най-вече към публиката си, която го е уважила.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ по принцип не изключва и този вариант като възможен, но трябва да се провери дали Велко Кънев и другите са свободни и дали не са поели някакъв страничен ангажимент. В този смисъл има и неизвестни, които трябва да се изяснят.

МИХАИЛ ПЕТРОВ напомня правилника на театъра, че актьорът е длъжен да проверява програмата веднъж за датите на представленията, в които участва и втори път всеки ден в 17 часа, за да провери дали не е настъпила промяна в програмата на самия театър.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ иска да чуе мненията на събралите се днес, дали веднъж обявеното представление ще се играе и дали това ще бъде издигнато в принцип, а принципът сам по себе си е категорична позиция и политика, която се следва от театъра, или ще се определи един минимум от зрители, под който автоматично се задействува системата за отлагане на представлението. За никого не е тайна, че публиката има осезаем отлив от театралната зала. Даже в театри, които не се оплакват от липса на публика и там отливът се чувства. Казали са му, че на една току що излязла постановка - "Езоп" - на второто или третото представление е имало 15 човека в залата.

ЛЮБОМИР ПЕТРОВ изказва становището, че от това, че представленията падат, никой в театъра не се радва. Въпросът е ясно да се знае пада или не пада представлението и кога пада. Ако няма регламент за отмяната му е по-лошо, защото създава социално напрежение.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ потвърждава, че става дума точно за това - за регламентиран принцип. Ако е взето решение, че при 30 души в залата пред-

ставлението трябва да се проведе, щом са 33 души в залата никой няма да има правото да каже - защо е пуснато представлението или защо играем като няма публика. Признава, че на него понякога му звънят у дома в 7⁰⁵ часа за да го питат какво да правят - нямало публика достатъчно или последният случай - цигуларят на "Лоренцачо", с когото започва спектакъла го няма - пак какво да правят. Кашавелов ми се обаждат - в залата имало 8 души. Актьорите не искали да играят. Очевидно е тежко за нежната актьорска ~~и~~ душа да играе пред осем души. Макар че аз в Париж съм гледал великолепно представление, а в залата, когато на финала светна осветлението, разбрахме чак тогава, че ~~в~~ме 11 души. Но спектакълът беше изигран с такова настървение, че никой от нас в залата не почувствува, че актьорите работят за празния салон. Това обаче е професионализъм от висока класа, към който май дълго ще има да се върви.

СТОЯН АЛЕКСИЕВ признава, че е верно, че "ние, актьорите" сме разглежени от пълните организирани зали от недалечното минало, но също така разбира, че за разглежени няма място в тази професия. Спомня си че през 1973 г. във ВИТИЗ са играли пред двама-трима души и че това е било най-бляскавото представление, което са имали. Та, от тогава лично той няма никакво притеснение от обществените настроения. Щом става дума за принцип - разбира се че трябва да се играе при всички случаи и без регламент. И като се знае принципа - никакво отпускане, няма да има потютюкване, артистът поне така е устроен.

МИХАИЛ ПЕТРОВ признава дозата театрална истина в думите на Стоян. Въпросът е дали верността към един такъв принцип не е икономически неизгоден. Все пак не сме оставали нито с 20, нито с 50 души дори. Да играеш пред петдесетина души в големия салон, даже като визия - просто салонът е празен. Но не може да не ни занимава въпроса - какви средства коства на театъра провеждането на представление с осветление, звук, вечерен персонал пред 50 души зрители. Лично той подкрепя и е "за" предложението за сега, при регистрирания отлив на публика и докато бюджетът гарантира средствата за електричество - да се играе. Дай боже, да отmine по-бързо този период. В същото време го човърка мисълта - каква е гаранцията, че утре публиката ще се увеличава, а не ще намалее още по-осезателно. Проблемът за него освен художествен има и икономически ефект. Не е лесно да се конфронтираш и с малкото публика, която имаш. Цифрите 10, 20, 50 души, които назовава, разбира се, са чисто условни. Но ако голямата сцена не може да събере 50 души, би трябвало представлението да падне.

АНТОАНЕТА ВОЙНИКОВА - Въпросът е как да се постъпи с тези 50, които вече са дошли.

МИХАИЛ ПЕТРОВ споделя своя опит - играе често "Черна комедия", имали сме всякакви представления - и на голяма, и на малка сцена, и добри, и ~~липи~~ не чак толкова добри. Ако играем обаче на Камерна сцена пред 20 души, тези 20 души долу създават илюзия за публика. На голямата сцена, в оня ми ти огромен салон от тези същите 20 души нито помен, нито илюзия за публика остава - празно си е и толкоз. Долу можем и да играем на по-малко, но горе...

МАРИЯ СТЕФАНОВА предлага в новите договори да има взаимнообвързаност на заплатите с представленията.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ акцентира, че въпросът е там, че такъв договор няма.

На него му предстои един такъв суров разговор с колектива на театъра. Лично той е склонен заплатата на техническите служби да се формира от 750 лева базисна заплата на 10 или 25 число и да расте процентно от реално извършената работа. Така? както е при актьорите - 1207 лева и започва да се формира над този минимум сумата за да се получат 50, 100 или 80 процента запълване. Предлага да се измисли една норма от 30 процента да се отрязва от заплатата с оглед рисковите ситуации. Предстои изработването на принципи, по които да се формира заплатата при новите договори. Във временния договор няма таван на заплатата - това, което си изработил.

МАРИЯ СТЕФАНОВА пожелава да се върне на темата за взаимозависимостта между заплатите и отложените представления. Театърът сега не разчита на организирана публика, защото разчита най-вече на свободна каса. Организаторите не могат ли при това положение да следят финансовата биография на спектакъла, каква е запълняемостта на залата за дадено заглавие и заплатите им да се формират, ако представлението е гарантирано с определен процент публика.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ ѝ обръща внимание, че тя разсъждава заради тях. Той иска да се отвори и да задействува и втората каса, която вечер по-бързо да обслужва публиката, защото публиката се научи в последните два часа преди представлението да идва и да търси билети. В 7 вечерта на касата има буквално наплив, който не може да се обслужи, поради изтичането на работното ѝ време и началото на спектакъла.

КИРИЛ КАВАДАРКОВ пита не може ли да има заменяемост между касиерките и служба организация.

КРАСИМИР СПАСОВ реагира остро, че в театъра си има специална служба "маркетинг и реклама" и няма защо да си губим времето да им

решаваме проблемите, за които те са назначени да решават. Той лично не ходи при тях, за да ги пита за мизансцена си. Към повдигнатия проблем - представленията не бива да падат. Блъф е че става дума за икономическа изгода, ако не се играе пред малко хора. Неиграенето е пак икономически удар с трайно влияние в съзнанието на върнатата публика. Тук трябва да се преобърнат взаимоотношенията. Има един принцип, който трябва да действа - смисълът е да се грижим за интереса на зрителя, на потребителя. Ако има 10 души в голямата зала, естествено на нас ни е удобно да не играем, да не строим. Но от нашето държане - дали играем или не играем зависи утре вечер да има сто. Считам, че представлението не бива да пада.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ - На голямата сцена никога не сме падали до 10 души.
КРАСИМИР СПАСОВ - счита че си има служба "Маркетинг" и тя да благоволи да се занимава с тези неща и да си владее професията.

По първа точка счита, че трябва да се назначи специален човек, който да разработи оптималния модел на техническото осигуряване на театъра като бройки, видове специалисти и др. За творческия състав има достатъчно компетентни хора, които да огледат състоянието на трупата. Чрез известно заплашване да се договорира с определен човек да извърши този анализ. Иначе до практически резултати няма да стигнем.

По втора точка вече казах - публиката трябва да свиква да е малко в залата, макар че напоследък да чукна на първо крилата на зрителския интерес се покачва.

АНТОАНЕТА ВОЙНИКОВА също е гледала великолепни спектакли, когато в залата са били трима души. Логиката на европейца е - извинете, г-не, аз съм платил, отделил съм от времето си. В същото време това ни изправя пред втори проблем - подсъзнателната съпротива на актьора - как да играем на малко хора. Професионализмът трябва да преодолее егоистичната ни черупка. Въпрос на професионално съзнание е мобилизацията на актьорския организъм пред полупразната зала. Отново акцентира на ужасните последици от отложените представления. Необходими са сложни социално-психологически процеси, както за връщането на публиката в залата, така и за актьора, който е в ситуацията да воюва за съзнанието на публиката. Да, може би ще се налага да се играе пред 8 души в Камерната сцена, да 10 души на голямата сцена са малко, но на другия ден положените усилия ще се окупят - публиката ще знае: В Народния театър няма свалени представления, няма затворена каса...

Касата трябва винаги да е отворена, за да се знае, че театърът работи. И това е част от най-елементарния професионализъм. Какво да правим с построената сцена, ако на каса са продадени 5

билета сутринта, в деня на представлението. Разбира се, че ще се строи и два билета да са продадени. Вечерта могат да дойдат още 20 души. Трябва да се строи и да не се разсъждава.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ е имал разговор с Александър Марков и Любомир Петров миналия вторник и ся изяснявали точно това. В театъра им се плаща за да строят сцената, а на мен ми се плаща, за да ми я строят те. Нямаме право да се разсъждава ще има или няма да има представление. Даже в 7¹⁰ подобен въпрос е неправомерно поставен - защо строихме. Разбирам хората, които страдат, че няма представление. Постановките се на мястото на човека, повел семейството си, платил си е за празника да гледа този театър. Ние сме длъжни да му го дадем.

В нашия театър игра Тодор Колев. Това е друга категория зрелище, нещо, което ние не бива да правим, за мен то дори не е театър. Реакцията на публиката е повече от бясна, то е и въпрос на вкус и вътрешно равнище, но залата беше препълнена.

Преди няколко дни в тази сграда също Наум Шопов ни показва изкуство, свършено различно. Публиката излизаше от неговия спектакъл някак вътрешно светла. Чудото стана. Тази публика също беше възбудена, но другояче. Този театър, дълбоко мое убеждение, е осъден да прави друго изкуство и слава богу. За "Трандафил Акациев" една седмица преди представлението нямаше нито един билет. А ние, с изкуството, което умеем да правим, ще трябва да се бием за всеки зрител. Трябва да си създадем нагласата - от нас се изисква жертвоготовност, ние се кланяме на друг бог, той иска от нас жертви и ние сме готови да му ги дадем.

Стените на тази зала са създадени за друг вид изкуство - Тодор Колев не е за тук. Не казвам нищо лошо за него, това, което прави има право на съществуване. Но за него се бият за билети, бият се за "Трандафил Акациев". Съдено ни е за нас да не се бият.

КРАСИМИР СПАСОВ съгласен е вместо "Комедия от грешки" - "Бизона".

Но "комедия от грешки" не бива да пада. Хашъмов има два епизода в началото и в края, трябва да се разговаря с Андрей и той да подготви замяна. Разбира се, всичко това след като се изясни състоянието на Савата.

МИХАИЛ ПЕТРОВ имал информация, че Красимир Доков си е заминал и ако е така има ли смисъл да се възстановява.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ предлага този проблем да остане да се реши от ръководството. Той е за оставането на спектакъла в портфейла дори един път месечно заради стабилността на афиша. Иначе ще излезе, че този спектакъл се репетира по-дълго отколкото се игра. Радва се, че Дирекционният съвет е стигнал до становището представлението да не падат и се надява, че няма да се стигне до допустимия минимум - 10 души за камерна сцена и 30 - за голяма.

МИХАИЛ ПЕТРОВ предлага експериментално да изиграят всички представления за един човек, за да проверят равнището им.

БАСИЛ СТЕФАНОВ с усмивка приема експеримента.

Дава думата за информация по програмата на Кирил Воденичаров.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ прави анализ на програмата като доста натоварена до 2 юли включително. Има сигнали от днешния ден, лично е разговарял със Здравко Митков - режисьорът има проблем с ателиетата, които не му подават навреме декора. Във връзка с това първата седмица, от раздадената програма ^{е възможно} да претърпи евентуални корекции.

Антоанета Войникова като пряко свързана и отговаряща за рекламната дейност, счита че не е в интерес на театъра в рамките на 4 дни да се провеждат две премиери. Сами себе си ограбваме, това е вече нещо проверено от предишните две премиери, застъпили се по стечение на ред обстоятелства.

БАСИЛ СТЕФАНОВ счита поставянето на въпроса за правомерен и в случая Втората камерна сцена със "Солфедж за кучета" ще се наложи да отстъпи заради "Венецианският търговец", с което не омаловажава достойнствата на камерната постановка.

"Венецианският търговец" е започната на 10 март като репетиции и за днешния ден е била насрочена премиерата. Днес премиерата не се реализира, защото декорът ѝ не е готов. Невъзможна е ситуацията с 250 души персонал да не може да се гарантира премиера на 12 май. Премиера няма поради технически причини. Причината е бичкаджийска история - къде бяха след като преди 60 дни им е подаден проектът. Хората, виновни за отлагането на премиерата този път ще си платят. Безднаказаността, ширила се досега - няма да я бъде.

СТОЯН АЛЕКСИЕВ се интересува има ли умисъл в забавянето на нещата, няма ли други причини, които да обяснят ситуацията.

БАСИЛ СТЕФАНОВ подчертава, че злополуките стават без умисъл, защото някой някъде нещо не е направил. Амбициран е след утрешната среща с техническите служби да накаже един, двама, петима, които са виновни и ще направим всичко възможно на 28 май да има премиера или ще платят нейното отлагане. Премиерата вече веднъж е отложена и сега отново се налага тя да се отлага. Би го разбрал ако ~~Но~~ ^{Не} имаше никакви сериозни творчески съображения. Но дърводелците да станат причина за отлагането на премиера - може!, ако виновните си понесат отговорността. Утре ще се състои събиране с тях и няма никой да излезе от него, докато не разбере кой точно ще отпече пешкира за провалената дата на премиерата.

Другата възможна дата за премиера е 5-6 юни, но тогава

започва футболното първенство и на практика това означава да загробим премиерата. Защо - питам?

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ продължава, че по така предложената програма на театъра са планирани предварително 49 представления и 5 на турне. За турнето има едно допълнително изискване ^{пом-режисьорите} да водят и техническите репетиции. По този начин остават до края на сезона 21 работни дни. Ще се наложи пом-режисьорите да поемат някъде и суфлорски функции. Суфлорите недостигат и трябва да се назначат нови кадри.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ оявява, че е подготвена заповед, която за да влезе в сила трябва да бъде подписана от ръководствата на двата синдиката. Заповедта е със следното кратко съдържание: определям 25 май за работен ден. Понеже тук са и тримата синдикални лидери - Стоян Алексиев, Александър Марков и Любомир Петров - въпросът е към тях - ще сложат ли подписа си под заповедта?

АЛЕКСАНДЪР МАРКОВ ^{почивен} предлага да се потърси кодексна формулировка. За отнет ~~побитен~~ ден - заплащане.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ се заканва от тук нататък наказанията също да са кодексни.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ съобщава, че при него е идвал японското културно аташе с искането да се предостави сцената на 31, неделя, за техния фолклорен ансамбъл. Спектакълът е след обяд. На мен също ми остана да разговарям със синдикатите, за да му дам окончателен отговор. Това разбира се ще бъде срещу компенсации.

АЛЕКСАНДЪР МАРКОВ - Забранено е с компенсации.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ настоява да покаже, че спазването на кодекса е двустранна работа. Той е абсолютен защитник да се живее по закон и шом е така при несвършена в срок работа да се стига до изключване от трудовия процес. Признава, че тези разговори са му неприятни. Лошо е че в театъра се създава ситуация, която пречи на творческия му живот, защото един от неписаните закони на театъра е, че в него се работи според нуждите му. Ако трябва да се стои до 2 часа - ще се стои и работи до 2 часа, това изисква истинския театрален кодекс. И в театъра тези неща трябва да се договарят неформално, по убеждение, защото вън от тях театър няма. Ако трябва да се работи и се налага ще се работи и в събота и неделя. Единственият начин да се оправим. Аз съм заклет подръжник на закона, но нека помним, че театърът е и магия и не всяка магия се поддава на законосъобразност, но в истинския театър магията е закон. Апелира за разбиране и правилно отношение. Готов е бил винаги да си затваря очите за не винаги оползотворено работно време, в името на резултата. В театъра понякога е добре да нарушим собствените си интереси, които се компенсират многократно при друга възможност. Смешно е директорът да ви учи на това.

АЛЕКСАНДЪР МАРКОВ не е отказал, а не е обиколил всички звена, дали са съгласни с компенсацията.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ - 25 май е едно от условията да се състои премиерата ни на 28 май.

СТЕФАН КАШАВЕЛОВ репликира - правим закононарушение.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ подчертава, че закононарушението е, че не удържа от заплатата за несвършената работа.

СТОЯН АЛЕКСИЕВ преценява, че никой от синдикалните представители няма нищо категорично против решението за 25 май. Ръководството на театъра ще компенсира по законосъобразен път и всички ще бъдат удовлетворени. За магията - ще говори по принцип. Необходимо е уплътняване на ^{репетиционното} ~~режисорското~~ време от страна на режисьорите. От актьорска гледна точка разхищението на репетиционното време е главния проблем, от който страда театъра. Режисьорът е този, който дърпа, тегли, зарежда всички и следи за всичко.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ мисли, че в общи линии вървим към очистване. В театъра са натрупани много нерешени неща, стълкновения на интереси, протести, несъгласия. И в тази атмосфера артистите работят - а какво ще стане ако и те стоварят юмрук на масата. Вие чухте, утре ще се проведе среща на ръководството с ателиетата - неразбориите на битийно равнище пречат да се стигне до материята на ръководство на художествената работа. Влязал е в директорската ложа - мръсно, небрибрано. Метачките не я метат. Влязъл е да гледа репетиция на "Венецианския търговец" и вижда, че точно в този момент г-н Кирил Кирилов е избрал време за да сменя кружките в бившата правителствена ложа. Но тази негова полезна дейност предизвиква шум, който разпилява вниманието. Актьорите пестят гласа си, маркират повторение на сцената и ако не се разпиляваше вниманието на режисьора със странични шумове - нямаше да се стигне до избумкване. В крайна сметка се губи времето на актьорите. Разбира се от режисьор до режисьор има разлика, но има и недопустими неща. В изискванията си съм принуден да бъда въоръжен с торба факти. Системните нарушения на режисьорите и пилеенето на актьорско репетиционно време - не е моя работа. Почистването на ложата - не е моя работа. Кой дига шум по време на репетиция - не е моя работа, но щом го виждам да лази по перваза на ложата не мога да не си задам въпроса - защо става това? Защо актьорът работи, а някой забравя да го повика, защо за да е хубав и лъскав театър Кирилов трябва да опъне нервите на всички в репетицията. Къде става късото съединение - трябва да се мине цялата верига, за да се открие. Хората имат задължението да извършат нещо, а не го правят. И от нашия вече многолюден дирекционен съвет

не тръгват към колектива онези импулси, а нещо съвсем изопачено. Имаме за всичко достатъчно персонал, разполагаме с необходимата материална база, но нещата не стават, а тихо се рушат. Защо кодексът на труда да не бъде в сила, когато стават тези неща.

ЛЮБОМИР ПЕТРОВ. По време на репетициите на "Лоренцачо" не е имало никакви проблеми - работило се е и тогава в събота и неделя без да има специална заповед. Но двама осветители са закъснели и веднага са си получили заповедите за наказание, а за допълнителния си труд в събота и неделя - нищо не са получили.

БАСИЛ СТЕФАНОВ съжaliaва, че отново си говорим за различни неща. След като са си свършили работата с "Лоренцачо" най-малко 10 пъти същите тези осветители не са идвали в театъра или ако са идвали са нямали работа поне 10 съботи и недели в делнични дни. Какво целите - да им се удържа от заплатата? Не може да гледате само едната страна на сметката, нашите активи, а от другата нищо да няма. Разчита, че разбират за какво говори.

ЛЮБОМИР ПЕТРОВ смята, че задълженията и отговорностите са въпрос на една точно формулирана заповед, която им гарантира и застраховка при евентуални неблагоприятия.

АЛЕКСАНДЪР МАРКОВ от личен опит знае, че хората предпочитат да получат компенсация за почивния си ден. Има и друг въпрос - Здравко Митков иска вече репетиции с всички компоненти. Трябва яснота кой ще обслужва басейна и колко души ще го обслужват.

КРАСИМИР СПАСОВ пита и кой трябва да прецени колко хора ще правят тази манипулация?

АЛЕКСАНДЪР МАРКОВ счита че по всяка вероятност ръководителя на съответната служба. А за компенсирането на почивния ден най-добре е да се посочи друг ден за неработен.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ проблемът е че законът визира компенсирането с друг ден да става в рамките на една седмица. В този театър се постъпва типично чиновнически и за всяко нещо се търси писмена заповед. Разписаната от директора седмична програма има също стойността на заповед

СТОЯН АЛЕКСИЕВ има впечатление, че няма хора в театъра, които да бягат от работа, но има хора, които нямат работа.

БАСИЛ СТЕФАНОВ счита, че това че нямат работа показва, че театърът няма нужда от тях. Защо трябва да си блъскаш главата, за да им намиращ работа. Те получават заплата, морално ли е да им се плаща за нищо. Вземат бадева. Може би не биваше да го казвам, но може би е и по-добре че не работят, защото театърът е изкуство.

ЛЮБОМИР ПЕТРОВ мисли, че има известна истина в думите му, макар че не се отнасят за всички.

БАСИЛ СТЕФАНОВ - за него театърът съществува благодарение на останалите - всички знаем това така, както вие по-добре знаете тези, които нищо не правят и са щастливи, че нямат работа.

Александър ~~Кирил~~ МАРКОВ - Въпрос на принцип е, че другите отнасят всички горчилки, за сметка на тези, които лежат. Пита се - докога?

ВАСИЛ СТЕФАНОВ го уверява, че малко още.

ЛЮБОМИР ПЕТРОВ информира, че изискванията на техния синдикат е да се разглежда въпроса за отнемането на почивния ден по регламента, мотивирано и обосновано и е редно всички формалности да бъдат спазени.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ пита защо позволявате да ви лъжат - взимането на 25 май за работен ден не е в ущърб на интересите на хората.

ЛЮБОМИР ПЕТРОВ си знаел по-добре кой го лъже и кой не го лъже. Освен това той има четири точки, които си е набелязал и иска да ги постави въпреки всичко в телеграфен стил.

На сцената при завесата в ляво непрекъснато има теч, ще развали дъшемето. Пак ще се дават пари и колкото по-късно, толкова повече. Отнася се до компетентността на машинистите.

Марин Янев подчертава, че си има канален ред, по който тези неща се придвижват и тук няма нужда от подобна аларма.

ЛЮБОМИР ПЕТРОВ поставя въпроса тук, защото не знае кой директно отговаря.

МИХАИЛ ПЕТРОВ предлага да се остави човека да си каже нещата, вижда го че се вълнува. Долу в машинното има 40 души и всички знаем, че не им се работи.

МАРИН ЯНЕВ счита, че трябвало е по въпроса да алармира зам. директора, който се разпорежда и толкова! И тогава тук няма да увисват думите му във въздуха.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ е готов да отговори на въпроса. Механизмът за безопасност на противопожарната завеса тече в продължение на 5 мин. след задвижването ѝ, после спира. Разпоредена е техническа проверка.

ЛЮБОМИР ПЕТРОВ преминава към другата си точка. Пред театъра има големи дупки в паважа, някъде бронзовите решетки ги няма, това си е чиста работа - счупи крака.

ВОДЕНИЧАРОВ информира, че 15 души от техническите служби знаят за разпореждането веднага след изтеглянето на външните ремонтни организации да обслужват терена. Театърът поиска в приемателна комисия на обекта да участвуват и наши специалисти и е грешка, че не бяха включени. Приемателната комисия приема от фирма "Герман", а не от нашите изисквания и ще бъде прието всичко с косури. Министерството на културата вмъкна в тая работа дирекцията по техническите разработки, а на времето искаше всичко да се провери с художествена експлоатация.

Васил СТЕФАНОВ предлага да се отложи този разговор. Дава думата на Кашавелов по искането на "Герман" да вземат от театъра 20 000 лева допълнителни разходи и да изложи и своето становище по въпроса.

СТЕФАН КАШАВЕЛОВ обяснява случай по иска на "Герман" за 20 000 лева. Този разход ни е предложен за извършени ремонтни работи.

25
Течове в трафопоста, коректора, монтиране на жиците на височина и други. На 20 март работници на фирма "Герман" черпиха два дена вода от складовете ни и са извършили строително-ремонтни работи на сума 20 000 лева. Поисках от тях да разшифроват иска си по дейности, защото те ми го представиха първоначално като общ иск. /Чете вълкулацията по часове на извършената дейност и отказа им да разшифроват количеството материали/. Оповестява че фирма "Герман" поставя въпроса да им се приведе сумата с днешна дата, в противен случай ще си я търсят по съдебен път.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ предлага да не бъдем на брашното скъпи, евтини на триците.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ съжалява, че двама наши хора са подписали исканията на "Герман".

ВАСИЛ СТЕФАНОВ предлага още веднъж да обмислят с главния счетоводител как да се постъпи.

Следващият въпрос е за зов за помощ от самотна майка с извънбрачно дете, на което се налага да се извърши операция в чужбина на стойност 30 000 щатски долара на сложно ортопедично заболяване. Дори и да искахме да помогнем, лишени от голямата си сцена ^{- не можат и} аз обясних на майката още преди три-четири месеца, че сборът ни от малките сцени не надхвърля 1000 лева.

Жената е намерила пари, заминава за Виена, но явно нуждата я мъчи и се обръща допълнително с ново искане. Дори да има един процент недобросъвестност, то наша нормална човешка нагласа е да изразим съчувствие към човешкото нещастие. Искам вашето съгласие да ѝ помогнем.

МАРИН ЛНЕВ с риск да бъде сметнат за коравосърдечен счита, че подобни искания би трябвало да бъдат проверявани.

МАРИЯ СТЕФАНОВА е запозната с дейността на Детския фонд и твърди, че на всички деца нуждаещи се от лечение в чужбина е отпусната сумата от 50 000 лева. Ако тя фигурира във фонд "Детство", още повече че е извънбрачно детето не може да не е получила помощ. За всеки случай има специална лекарска комисия, която преценява необходимостта от такова лечение и сумата.

ВАСИЛ СТЕФАНОВ докладва във връзка с благотворителната тема, че ръководството е намерило възможност да раздаде една скромна сума от 3000 лева на семейство Сърчаджиеви, на Койчо Койчев и 500 лева на Киряк Киряков и Славчо Митев. Но имайте предвид, че това са последните финансови издихания на театъра и е наложително да се помисли как да се попълнят изтънелите ни фондове.

СТОЯН АЛЕКСИЕВ оповестява, че по синдикална линия е отпусната сума и на Кирчо Гардеробиера и че съюзната организация не се е отказала от идеята за съюзно представление.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ подкрепя намерението и счита, че 31 май като дата може да бъде за съюзно представление.

БАСИЛ СТЕФАНОВ предлага на двата синдиката да организират едно общо съюзно представление, като се наемат и сами да разпространят билетите, за да има поне някакъв финансов ефект. Необходима е стопроцентна мобилизация на нашите възможности и чисто човешко отношение. Това, което предлага е отнетия почивен ден да се компенсира със съюзното представление, за да няма никакви недоразумения. Нека помислят.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ твърди, че съюзните фондове и без това също са крайно изтънели и ще бъде добре дошло попълването им.

БАСИЛ СТЕФАНОВ е готов да предостави сцената за съюзно представление, защото също иска синдикатите в театъра да са силна организация.

СТОЯН АЛЕКСИЕВ поставя въпроса за бунгалата в Ахтопол и за приготвянето им за летните почивки, понеже той и Марин Янев отговорят за тази дейност.

БАСИЛ СТЕФАНОВ поради напредналото време предлага този въпрос да го решат в делови порядък.

Задава въпроса на Мария Стефанова как да постъпи с писмото - зов за помощ.

МАРИЯ СТЕФАНОВА иска да го види. Твърди, че името ѝ е познато. Жената е с психически отклонения, случаят е, може да се каже, психически. Ако се обади пак в театъра, нека ѝ даде нейното име - ще има ефект.

БАСИЛ СТЕФАНОВ определя следващото заседание да бъде на 26 май и предупреждава участващите да се въоръжат с повече търпение, защото ще бъде също така продължително.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ моли поради назначен предварително негов личен ангажимент заседанието да бъде не във вторник, а асряда - 27 май.

БАСИЛ СТЕФАНОВ оповестява следващото заседание на Дирекционния съвет с новооформената актьорска колегия за 27 май от 2 часа, непосредствено след заседанието на Дирекционния съвет.

Протоколира:

А. Каракостова
/А. Каракостова/